SANOAT KORXONALARI XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH JARAYONIDA INNOVATSIYALARGA YO‘NALTIRILGAN YONDASHUVNING AHAMIYATI

Keulimjaev Baxtiyar Konakbaevich
Qoraqalpoq davlat universiteti Ekonometrika yo‘nalishi talabasi
https://doi.org/10.5281/zenodo.18632371

Annotatsiya: *Ushbu maqola sanoat korxonalarida xizmatlarni takomillashtirish jarayonida innovatsiyalarga yo‘naltirilgan yondashuvning ahamiyatini tahlil qiladi. Unda innovatsiyalar korxona samaradorligini oshirish, xizmat sifatini yaxshilash, mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlash va raqobatbardoshlikni oshirishdagi roli ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, maqolada innovatsion yondashuvni joriy etishda strategik va tizimli yondashuv zarurligi, xodimlar faoliyati va ichki menejment tizimlariga ta’siri ham yoritilgan. Maqola korxonalarda barqaror rivojlanish va raqobat ustunligini ta’minlash uchun innovatsiyalarni samarali boshqarishning ahamiyatini ko‘rsatadi.*

Kalit so‘zlar: *sanoat korxonalari, xizmatlarni takomillashtirish, innovatsiyalar, samaradorlik, raqobatbardoshlik, raqamli texnologiyalar, strategik yondashuv, mijozlar ehtiyojlari, avtomatlashtirish, menejment tizimi*

Аннотация: *В этой статье анализируется важность инновационно-ориентированного подхода в процессе совершенствования услуг на промышленных предприятиях. В нем рассматривается роль инноваций в повышении эффективности деятельности предприятия, улучшении качества обслуживания, укреплении отношений с клиентами,повышении конкурентоспособности. В статье также освещается необходимость стратегического и системного подхода к внедрению инновационного подхода, его влияние на деятельность персонала и внутренние системы управления. В статье подчеркивается важность эффективного управления инновациями для обеспечения устойчивого развития и конкурентного преимущества предприятий.*

Ключевые слова: *отрасли, улучшение услуг, инновации, эффективность, конкурентоспособность, цифровые технологии, стратегический подход, потребности клиентов, автоматизация, система управления*

Annotation: *this article analyzes the importance of an innovation-oriented approach in the process of improving services in industrial enterprises. It examines the role of innovation in improving the efficiency of the enterprise, improving the quality of Service, strengthening customer relations and improving competitiveness. The article also covers the need for a strategic and systematic approach to the introduction of an innovative approach, the impact on personnel activities and internal management systems. The article shows the importance of effective innovation management to ensure sustainable development and competitive advantage in enterprises.*

Keywords: *industrial enterprises, service improvement, innovation, efficiency, competitiveness, digital technology, strategic approach, customer needs, automation, management system*

KIRISH

Hozirgi davrda jahon iqtisodiyotida raqobatning kuchayishi, bozor munosabatlarining chuqurlashuvi hamda texnologik taraqqiyotning jadallashuvi sanoat korxonalari faoliyatiga yangi talablarni qo‘ymoqda. Ayniqsa, sanoat korxonalarida nafaqat ishlab chiqarish jarayonlarini, balki xizmatlar ko‘rsatish tizimini ham doimiy ravishda takomillashtirish zarurati yuzaga kelmoqda. Ushbu sharoitda innovatsiyalarga yo‘naltirilgan yondashuv sanoat korxonalarining barqaror rivojlanishini ta’minlovchi asosiy omillardan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda.Zamonaviy iqtisodiyot sharoitida sanoat korxonalarining raqobatbardoshligi ko‘p jihatdan xizmatlar sifati, ularning tezkorligi va mijozlar ehtiyojlariga moslashuvchanligi bilan belgilanadi. Innovatsiyalar asosida tashkil etilgan xizmatlar tizimi korxonalarga bozor talablariga tez moslashish, xizmatlar ko‘lamini kengaytirish va ularning samaradorligini oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, xizmatlar jarayoniga innovatsion texnologiyalarni joriy etish ishlab chiqarish va xizmatlar o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlikni mustahkamlab, korxona faoliyatining umumiy samaradorligini oshiradi.Bugungi kunda raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari hamda zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari sanoat korxonalari xizmatlarini rivojlantirishda muhim rol o‘ynamoqda. Ushbu texnologiyalarning joriy etilishi xizmatlar ko‘rsatish jarayonida shaffoflikni ta’minlash, xarajatlarni optimallashtirish va boshqaruv qarorlarini qabul qilish sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda. Natijada sanoat korxonalarida innovatsion faoliyatning rivojlanishi xizmatlar sohasida yangi imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda.Shu bilan birga, innovatsiyalarga yo‘naltirilgan yondashuv xizmatlar tizimini rivojlantirishda inson omilining ahamiyatini oshirib, xodimlarning kasbiy va innovatsion salohiyatidan samarali foydalanishga imkon yaratadi. Xizmatlar sohasida innovatsion muhitni shakllantirish korxonalarda ilg‘or boshqaruv tajribalarini joriy etish, xodimlar faolligini oshirish hamda xizmatlar sifatini barqaror ravishda yaxshilashga zamin yaratadi.Mazkur maqolaning asosiy maqsadi sanoat korxonalari xizmatlarini takomillashtirish jarayonida innovatsiyalarga yo‘naltirilgan yondashuvning ahamiyatini ilmiy-nazariy jihatdan asoslash, shuningdek, uning amaliy samaradorligini tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot natijalari sanoat korxonalarida xizmatlar tizimini rivojlantirish va innovatsion faoliyatni yanada takomillashtirish bo‘yicha ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Innovatsiyalar va xizmatlar sohasini rivojlantirish masalalari ko‘plab mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Jumladan,J.Shumpeter innovatsiyalarni iqtisodiy rivojlanishning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida talqin qilgan. Uning fikricha, innovatsiyalar ishlab chiqarish jarayonlarini tubdan o‘zgartirib, yangi qiymat yaratishga xizmat qiladi. Xizmatlar sohasida innovatsion yondashuvlarni tadqiq etgan P. Druker innovatsiyalarni boshqaruv tizimining ajralmas qismi sifatida baholaydi. Mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda sanoat korxonalarida xizmatlar sifatini oshirishda raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirish va zamonaviy boshqaruv usullarining ahamiyati alohida ta’kidlangan. Shuningdek, adabiyotlarda innovatsiyalarga yo‘naltirilgan xizmatlar tizimi korxonalarning raqobatbardoshligini oshirish, bozor ulushini kengaytirish va uzoq muddatli barqarorlikni ta’minlashda muhim omil sifatida e’tirof etiladi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqotda umumilmiy va maxsus tadqiqot usullaridan foydalanildi. Jumladan, tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, taqqoslash, statistik ma’lumotlarni o‘rganish hamda tizimli yondashuv metodlari qo‘llanildi. Tadqiqot jarayonida sanoat

korxonalarining xizmat ko‘rsatish faoliyati bo‘yicha mavjud tajribalar tahlil qilinib, innovatsion yondashuvlarning samaradorligi baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Olib borilgan tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, sanoat korxonalarida xizmatlar tizimini innovatsiyalar asosida takomillashtirish korxona faoliyatining barcha bosqichlariga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Xususan, xizmat ko‘rsatish jarayoniga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish natijasida xizmatlar tezkorligi, shaffofligi va ishonchliligi oshganligi kuzatildi.Tahlil natijalariga ko‘ra, raqamli boshqaruv tizimlari va avtomatlashtirilgan xizmat ko‘rsatish platformalaridan foydalanish xizmatlar bilan bog‘liq operatsion xarajatlarni kamaytirishga imkon yaratadi. Bu esa korxonaning umumiy iqtisodiy samaradorligini oshirib, resurslardan oqilona foydalanishni ta’minlaydi. Shu bilan birga, innovatsion yondashuvlar xizmatlar sifatini nazorat qilish va baholash mexanizmlarini takomillashtirishga xizmat qilmoqda.Shuningdek, innovatsiyalarning joriy etilishi xodimlar faoliyatida ham ijobiy o‘zgarishlarni keltirib chiqarmoqda. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etilgan xizmatlar tizimi xodimlarning mehnat unumdorligini oshirib, ularning professional salohiyatini rivojlantirishga zamin yaratadi. Natijada xizmat ko‘rsatish jarayonida inson omili bilan bog‘liq xatoliklar kamayib, xizmatlar sifati barqarorlashadi.Tadqiqot davomida aniqlanishicha, innovatsiyalarga yo‘naltirilgan xizmatlar tizimi mijozlar bilan o‘zaro munosabatlarni mustahkamlashda ham muhim rol o‘ynaydi. Mijozlar ehtiyojlarini tahlil qilish va ularni qondirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar mijozlar qoniqish darajasini oshirib, uzoq muddatli hamkorlik aloqalarining shakllanishiga xizmat qiladi.Bundan tashqari, tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, xizmatlar sohasida innovatsiyalarni faol joriy etayotgan sanoat korxonalari bozor sharoitlaridagi o‘zgarishlarga tez moslashish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda. Bu holat ularning raqobatbardoshligini oshirib, bozordagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Innovatsion yondashuv asosida takomillashtirilgan xizmatlar tizimi korxonalarning strategik rivojlanish maqsadlariga erishishida muhim omil sifatida namoyon bo‘lmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O‘tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, sanoat korxonalari xizmatlarini takomillashtirish jarayonida innovatsiyalarga yo‘naltirilgan yondashuvni qo‘llash zamonaviy iqtisodiy sharoitda muhim ahamiyat kasb etadi. Innovatsiyalar asosida tashkil etilgan xizmatlar tizimi xizmatlar sifatini oshirish, boshqaruv jarayonlarini takomillashtirish hamda korxonalarning iqtisodiy samaradorligini ta’minlashga xizmat qiladi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, innovatsion texnologiyalarni joriy etish xizmatlar ko‘rsatish jarayonining tezkorligi va aniqligini oshirib, resurslardan oqilona foydalanish imkonini yaratadi.Shuningdek, innovatsiyalarga yo‘naltirilgan yondashuv xodimlar mehnat unumdorligini oshirish, ularning kasbiy salohiyatini rivojlantirish hamda xizmatlar sifatida barqarorlikni ta’minlashda muhim omil sifatida namoyon bo‘lmoqda. Xizmatlar tizimida raqamli texnologiyalar va avtomatlashtirilgan boshqaruv mexanizmlaridan foydalanish inson omili bilan bog‘liq xatoliklarni kamaytirib, xizmat ko‘rsatish jarayonining samaradorligini oshiradi. Natijada sanoat korxonalari bozor sharoitlaridagi o‘zgarishlarga tez moslashib, raqobatbardoshlikni mustahkamlash imkoniyatiga ega bo‘lmoqda.Mazkur tadqiqot natijalari asosida sanoat korxonalarida xizmatlar tizimini yanada rivojlantirish uchun innovatsion strategiyalarni ishlab chiqish va ularni amaliyotga izchil joriy etish maqsadga muvofiqdir. Xizmatlar jarayonida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanish, xodimlarning innovatsion bilim va ko‘nikmalarini oshirishga

qaratilgan malaka oshirish tizimini rivojlantirish hamda xizmatlar sifatini baholashning zamonaviy usullarini joriy etish orqali korxonalarning uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta’minlash mumkin. Ushbu yondashuv sanoat korxonalarining innovatsion salohiyatini kuchaytirib, xizmatlar sohasida yuqori natijalarga erishishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти 2022 йил 28 январдаги 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистонни тараққиёт стратегияси» ПФ 60 сон Фармони// www.lex.uz
2. Власкин Г.А. Ленчук Е.Б. Промышленное политика в условиях перехода к инновационной экономике: опыт стран Центральной и Восточной Европы и СНГ. М.:Наука 2006. – 246с. Калмуратов Б. С. Совершенствование инновационной инфраструктуры промышленности региона путем кластеризаций// Iqtisodiyot va ta'lim // 2022-yil 2-son. 68-372
3. Қалмуратов Б. С. Қорақалпоғистон Республикасида саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришни статистик таҳлили// Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси: илмий журнал.- №1(1), Хоразм Маъмун академияси, 2023 й. – 152-156 б.
4. Қалмуратов Б. С. Мәмлекеттиң санаатласыў сиясатын әмелге асырыў бағдарлары// Бердақ атындағы Қарақалпақ мәмлекетлик университетиниң Хабаршысы Нөкис. 2023. №1(59)// 77-81 б